EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 06 27
COM(2012) 364 final

2012/0176 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2011/344/ES dėl Sąjungos finansinės pagalbos suteikimo Portugalijai

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Portugalijos prašymu 2011 m. gegužės 17 d. Taryba suteikė Portugalijai finansinę pagalbą (Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2011/344/ES), remdama griežtą ekonomikos ir reformų programą, kuria siekiama atkurti pasitikėjimą, sudaryti sąlygas tvariam ekonomikos augimui atkurti ir apsaugoti Portugalijos, euro zonos ir ES finansinį stabilumą.

Pagal Sprendimo 2011/344/ES 3 straipsnio 9 dalį Komisija kartu su TVF ir bendradarbiaudama su ECB atliko ketvirtą peržiūrą, siekdama įvertinti pažangą įgyvendinant sutartas priemones, taip pat sutartų priemonių veiksmingumą ir jų ekonominį bei socialinį poveikį.

Atsižvelgdama į pastarojo meto ekonominius, fiskalinius bei finansinius pokyčius ir į politinius veiksmus, Komisija mano, kad programos tikslams pasiekti būtina pakeisti keletą ekonominės politikos sąlygų, kuriomis grindžiama pagalba, kaip paaiškinta sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos įgyvendinimo sprendimas, pasiūlymo konstatuojamosiose dalyse.

2012/0176 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2011/344/ES dėl Sąjungos finansinės pagalbos suteikimo Portugalijai

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2010 m. gegužės 11 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 407/2010, kuriuo nustatoma Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonė[1], ypač į jo 3 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo 2011/344/ES 3 straipsnio 9 dalį Komisija kartu su Tarptautiniu valiutos fondu (TVF) ir bendradarbiaudama su Europos Centriniu Banku (ECB) ketvirtą kartą peržiūrėjo valdžios institucijų pažangą, padarytą įgyvendinant sutartas priemones, taip pat sutartų priemonių veiksmingumą ir jų ekonominį bei socialinį poveikį;

(2) atlikus peržiūrą nustatyta, kad 2012 m. pirmąjį ketvirtį nustatytų sąlygų laikytasi patenkinamai. 2011 m. valdžios sektoriaus deficitas buvo 4,2 % BVP. 2012 m. 4,5 % BVP fiskalinis tikslas tebėra pasiekiamas. Toliau buvo sparčiai perorientuojama ekonomika, o eksporto rezultatai viršijo lūkesčius ir gerokai atsvėrė mažesnę vidaus paklausą. Tačiau jau pasireiškia rizika fiskaliniams tikslams, susijusiems su makroekonomine perspektyva, keičiantis augimo struktūrai, kai labiau orientuojamasi ne į vidaus paklausą, bet į grynąjį eksportą, ir smarkiai pablogėjus padėčiai darbo rinkoje. Būtina tęsti darbo rinkos reformas. Išeitinės išmokos bus suderintos su ES vidutiniu dydžiu, taip pat bus sukurtas fondas išeitinių išmokų daliai finansuoti. Rengiamas pasiūlymas peržiūrėti kolektyvinių sutarčių taikymo išplėtimo mechanizmą. Politiniu lygmeniu ir toliau dedamos pastangos užtikrinti finansų sistemos stabilumą. Baigtas *Banco Português de Negocios* (BPN) pardavimo procesas ir bus optimizuotas specialiosios paskirties įmonių valdymas siekiant užtikrinti kuo didesnę perduoto BPN turto atkuriamąją vertę. Sustiprinta ankstyvosios intervencijos, bankų pertvarkymo ir bankų indėlių draudimo sistema, o valdžios institucijos turi parengti įgyvendinimo priemones. Siekiant atkurti konkurencingumą ir skatinti ekonomikos augimą bei užimtumą būtina vykdyti produktų rinkų reformas, visų pirma uždaruose paslaugų sektoriuose. Vyriausybė įgyvendina valstybės įmonių restruktūrizavimo strategiją, kuria siekiama sumažinti jų įsiskolinimą ir užtikrinti geresnes rinkos finansavimo sąlygas. Siekiant sumažinti valstybės finansinius įsipareigojimus, tarptautinė audito bendrovė rengia tyrimą, kuriame vertinamos bet kokių viešojo ir privačiojo sektorių partneryščių ar koncesijos sutarčių persvarstymo sąnaudos ir nauda. Vyriausybė įsipareigojo užtikrinti veiksmingą konkurencijos teisės vykdymo užtikrinimo tvarką. Siekiant skatinti geografinį

[1] OL L 118, 2010 5 12, p. 1.

gyventojų judumą modernizuojamos būsto rinkos taisyklės; didelė pažanga padaryta reformuojant teismų sistemą. Pagal naująjį pagrindų įstatymą įgyvendinama privatizacijos programa,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo sprendimo 2011/344/ES 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(1) 6 dalis iš dalies keičiama taip:

a) a punktas pakeičiamas taip:

„a) 2012 m. valdžios sektoriaus deficitas neviršija 4,5 % BVP. Be 2012 m. biudžete ir kovo mėn. patvirtintame papildomame biudžete nurodytų priemonių, imamasi papildomų priemonių, pirmiausia susijusių su išlaidomis, bet kokiam galimam trūkumui padengti 2012 m.“;

b) d punktas pakeičiamas taip:

„d) Portugalija patvirtina priemones valstybės finansų valdymui sustiprinti. Portugalija įgyvendina naujame Biudžeto sistemos įstatyme nustatytas priemones, įskaitant vidutinės trukmės laikotarpio biudžeto sistemos sukūrimą. Vietos ir regioninės biudžeto sistemos gerokai sustiprinamos, visų pirma atitinkamus finansavimo teisės aktus derinant su Biudžeto sistemos įstatymo reikalavimais. Portugalija gerina valstybės finansų stebėseną ir atskaitomybę ir griežtina biudžeto vykdymo taisykles ir procedūras. Portugalijos vyriausybė įgyvendina įsiskolinimo patvirtinimo ir sureguliavimo strategiją. Strategijoje išdėstomi mokėjimo kreditoriams prioritetų nustatymo kriterijai, taip pat valdymo tvarka siekiant užtikrinti teisingą ir skaidrų atsiskaitymo procesą visuose sektoriuose. Portugalija įgyvendina naują teisinę ir institucinę viešojo ir privačiojo sektorių partneryščių sistemą. Atsižvelgdama į tyrimo dėl viešojo ir privačiojo sektorių partneryščių persvarstymo rezultatus Vyriausybė persvarsto atitinkamas sutartis. Portugalija taip pat priima teisės aktą, kurio tikslas – reglamentuoti valstybės įmonių kūrimą ir veikimą centriniu, regioniniu ir vietos lygmeniu.“;

c) e punktas pakeičiamas taip:

„e) Portugalija reorganizuoja vietos valdžios subjektus ir gerokai sumažina jų skaičių. Šie pakeitimai įsigalios nuo naujo vietos rinkimų ciklo pradžios.“;

d) f punktas pakeičiamas taip:

„f) Portugalija modernizuoja pajamų administravimą sukurdama *Autoridade Tributária e Aduaneira*, stiprindama ryšius su socialinio draudimo pajamų surinkimo skyriais, sumažindama savivaldybių skyrių skaičių ir spręsdama likusias mokesčių skundų sistemos problemas.“;

e) h punktas pakeičiamas taip:

„h) Portugalija patvirtina priemones centrinio, regioninio ir vietos lygmens valstybės įmonių veiksmingumui ir tvarumui gerinti. Portugalija įgyvendina strategiją, kuria siekiama restruktūrizuoti valstybės įmones, įskaitant *Parpública*, sumažinti jų

įsiskolinimą ir užtikrinti geresnes rinkos finansavimo sąlygas. Portugalija įgyvendina šią strategiją, kad iki 2012 m. pabaigos užtikrintų veiklos pusiausvyrą sektorių lygmeniu.“;

f) i punktas pakeičiamas taip:

„i) Portugalija toliau įgyvendina privatizavimo programą. 2012 m. numatytas tiesioginis *Caixa Geral de Depositos* draudimo veiklos (*Caixa Seguros*) pardavimas. 2012 m. prasidės nacionalinės oro transporto bendrovės (TAP), oro uosto veiklos vykdytojo *Aeroportos de Portugal* (ANA), CP krovinių tvarkymo filialo (*CP Carga*) ir *Correios de Portugal* (CTT) privatizavimo procesas, kurį numatoma užbaigti 2013 m.“;

g) j punktas išbraukiamas;

h) k punktas pakeičiamas taip:

„k) Portugalija pateikia Portugalijos parlamentui teisės aktų projektus, kuriais siekiama išeitines išmokas suderinti su 8–12 dienų per darbo metus Sąjungos vidurkiu ir sukurti išeitinių išmokų kompensavimo fondą.“;

i) l punktas išbraukiamas;

j) o punktas pakeičiamas taip:

„o) Portugalija įgyvendina priemones, išdėstytas veiksmų plane vidurinio išsilavinimo ir profesinio rengimo ir mokymo kokybei gerinti.“;

k) p punktas pakeičiamas taip:

„p) Teismų sistemos veikimas gerinamas įgyvendinant teismų sistemos reformos veiksmų plane pasiūlytas priemones ir taikant tikslines priemones, kuriomis siekiama palaipsniui panaikinti neišnagrinėtų bylų likutį ir skatinti alternatyvius ginčų sprendimo būdus.“;

l) r punktas pakeičiamas taip:

„r) Tobulinama konkurencijos ir reguliavimo sistema. Portugalija didina pagrindinių nacionalinių reguliavimo institucijų nepriklausomumą ir išteklius, įgyvendina konkurencijos įstatymą, kad konkurencijos taisyklės būtų įgyvendinamos sparčiau ir veiksmingiau, taip pat stebi naujų bylų srautą ir teikia ataskaitą apie specializuoto Konkurencijos, reguliavimo ir priežiūros teismo veikimą.“;

m) u ir v punktai išbraukiami.

(2) 8 dalis pakeičiama taip:

„8. Siekdama atkurti pasitikėjimą finansų sektoriumi, Portugalija atlieka tinkamą bankų sektoriaus rekapitalizavimą ir užtikrina metodišką įsiskolinimo mažinimą. Atsižvelgdama į tai, Portugalija įgyvendina su Komisija, ECB ir TVF suderintą Portugalijos bankų sektoriaus strategiją, kad būtų išsaugotas finansinis stabilumas. Visų pirma Portugalija:

(a) Skatina bankus tvariai stiprinti savo įkaitų rezervus ir prižiūrėti Vyriausybės garantuojamų bankų obligacijų emisiją – laikantis Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių patvirtinta iki 35 mlrd. EUR emisija.

(b) Užtikrina, kad bankai numatytą 10 % pagrindinio 1 lygio kapitalo pakankamumo minimalų rodiklį pasiektų ne vėliau kaip iki 2012 m. pabaigos. Atsižvelgiant į Europos bankininkystės institucijos koordinuojamą rekapitalizavimą ES mastu, kapitalo reikalavimai, susiję su valstybės skolos įvertinimu rinkos kainomis, turi būti įvykdyti 2012 m. birželio mėn. kartu su reikalavimais, susijusiais su specialios patikrinimų vietoje programos ir bankų pensijų fondų pervedimo į valstybės socialinio draudimo sistemą poveikiu kapitalui. Jei per nustatytą laikotarpį bankai negali patenkinti nustatytų kapitalo reikalavimų, turėtų būti taikoma pagal Programą numatyta 12 mlrd. EUR bankų mokumo paramos priemonė.

(c) Užtikrina subalansuotą ir metodišką bankų sektoriaus įsiskolinimo mažinimą – tai labai svarbu siekiant ilgam panaikinti finansavimo disbalansą. Bankų finansavimo planuose siekiama iki Programos įgyvendinimo pabaigos paskolų ir indėlių santykį sumažinti iki maždaug 120 % orientacinės vertės, o Programos įgyvendinimo laikotarpiu sumažinti priklausomybę nuo Eurosistemos teikiamo finansavimo. Šie finansavimo planai peržiūrimi kas ketvirtį.

(d) Užtikrina, kad valstybės įmonė *Caixa Geral de Depósitos* (CGD) būtų racionalizuota, siekiant pagal poreikius padidinti jos pagrindinės veiklos, kuri yra bankininkystė, kapitalo bazę. Jai priklausančių draudimo ir sveikatos priežiūros dalių pardavimas numatytas iki 2012 m. pabaigos, kartu toliau vykdomas nestrateginės turto dalies pardavimas. Jei šių poreikių negalima patenkinti iš grupės vidinių šaltinių iki 2012 m. birželio mėn. pabaigos, CGD suteikiama valstybės kapitalo parama naudojant pinigų atsargas ne pagal bankų mokumo paramos priemonę.

(e) Optimizuoja turto, kuris iš BPN perduotas trims valstybės specialiosios paskirties įmonėms, vertės atkūrimo procesą naudodamasi profesionalios trečiosios šalies teikiamomis turto valdymo paslaugomis ir suteikdama jai įgaliojimą palaipsniui atkurti turto vertę. Turtą valdančią šalį atrenka konkurso būdu, o įgaliojime numato tinkamas paskatas turto vertės atkūrimui optimizuoti.

(f) Iki 2012 m. liepos mėn. pabaigos parengia pasiūlymą įmonių sektoriaus finansavimo alternatyvų įvairinimui skatinti.

(g) Įgyvendina priemones, kuriomis siekiama sukurti bankų pertvarkymo fondą ir užtikrinti, kad iki 2012 m. liepos mėn. jis veiktų visu pajėgumu, iki 2012 m. liepos mėn. pabaigos priimti priežiūros pranešimus dėl gaivinimo planų, iki 2012 m. spalio mėn. pabaigos – reglamentą dėl pertvarkymo planų ir iki 2012 m. rugsėjo mėn. pabaigos – laikinų bankų įsteigimą ir veiklą reglamentuojančias taisykles pagal ES konkurencijos taisykles. Pirmiausia bus peržiūrimi sisteminės svarbos bankų gaivinimo ir tolesnio pertvarkymo planai.

(h) Nustato finansų įstaigų dalyvavimo namų ūkiams ir MVĮ taikomoje neteisminėje skolų restruktūrizavimo procedūroje sistemą.“

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Portugalijai.

3 straipsnis

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas